

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 8. uri zjutraj.
 „Edinost“ stane:
 za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
 za polu leta „ 3.—: „ 4.50
 za četrt leta „ 1.50: „ 2.25
 Z „Novičarjem“ vred:
 za vse leto gl. 7.—
 „ pol leta „ 3.50
 „ četrt „ 1.75
 Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov. v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov. — „Novičar“ pa po 2 nov.

EDINOST

Oglaš in oznanila se računajo po 8 nov vrvicah v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrvic.
 Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinost je m.č.«

XIX. redni občni zbor političnega društva „Edinost“

dne 18. junija 1893.

(Dalje.)

Tudi Dalmacija je nekaj dobila, a tukaj je pomisliti, da se jej je nekaj dalo. le zato, da se oslabi nje težnja za združenje s Hrvatsko, da v tej deželi stanujejo zgolj Hrvati in da se temu, kar je dobila, ima poiskati pričetek v dobi levičarskega vladanja do 1879. leta. To, kar ima Dalmacija sedaj, dali bi jej biti tudi levičarji. Od Slovencev v Kranjski in Hrvatov v Dalmaciji se je zahtevalo zato na neki način, da se odrečejo skrbi za svoje brate v drugih deželah, da pozabijo skupno narodno vprašanje, da se pustijo ponemčiti in poitalijančiti, da se tako ob mejah narod oslabi in da se potem preide v narodovo srce. Meni se čudno zdi, zdi se mi naivno, trditi, da klub konservativcev zavira in preči združenje Poljakov in levičarjev, eventualno njiju vlado. Mej nemškimi konservativci je v resnici nekaj pošteni članov, ki pošteno mislijo in ki bi privolili našim zahtevam. Vedeti pa je treba, da niso vsi takšni in da se sedaj ustanavlja veliko glasilo konservativne stranke, ki se bo postavilo na čisto narodno stališče. Konservativni klub je vrh tega zavetišča našim poslancem in češkim veleposestnikom tako, da se ga mora zmatrati za zapreko, valed katere se ne združijo jedni in drugi s ostalimi poslanci svojega naroda. Poljaki bi se morda združili z levičarji, ali ta zveza bi bila za stalno le malo časa v veljavi, kajti Poljaki so prepametni, da ne bi uvideli, kako bi tudi na njih vrsta prišla, ako bi se levičarjem posrečilo, zatreti Slovence in deloma tudi Hrvate. To vse bi imelo nekaj zmisla, ko bi sedanji Taaffe bil tak, kakoršnega se je kazal v začetku; a takšen ni več. To vse bi imelo tudi zmisel, ako

bi sedanji Taaffe bil načeln nasprotnik levičarjev, njihovih nazorov in teženj z ozirom na nemško nadvlado — kar pa on ni. Levičarji niso izgubili svoje moči zato, ker so levičarji, ker so Nemci, ampak le zato, ker niso hoteli glasovati za vojni zakon in za stroške okupacije Bosne-Hercegovine, katero so najvišji krogi zmatrali za potrebno v interesu monarhije. V interesu monarhije, — katerih interesov niso hoteli pripoznati levičarji, — poklicalo se je Čehe v „rajhsrat“, dalo se jim je nekaj, nekaj tudi Poljakom, Kranjski in Dalmaciji. To se je storilo le tedaj, ko se je zahtevalo od narodnih poslancev kri in denar, torej to, česar niso hoteli dati Nemci levičarji. Zaradi tega pa se poslednjim ni zgodila nobena krivica, vladalo se je tudi naprej v njihovem duhu, v duhu nadvlade Nemcev v tostranski polovici, tako, da ni bilo niti besede o pravi enakopravnosti. To se je vse od strani Taaffejeve vlade tajilo tako dolgo, dokler se ni konečno javno manifestiralo po celem ministerstvu v božičnem programu.

Povračam se na prejšnji del svojega poročila, to je na ustanovitev našega samostalnega kluba. Nobeni razlogi niso mogli pridobiti hrvatskih in slovenskih poslancev na ustanovitev takega kluba — oni so ostali v konservativnem klubu. Rekli so nam tudi, da so oni starejši, in da bi bilo čudno, ko bi se oni, starejši, udali mlajšim, v tem pa, da bi se ti, mlajši, zaradi sloge — morali udati starejšim. Vsi pa imamo čez 24, odnosno 30 let, torej se ne more govoriti o starejših in mlajših. Mi pripoznavamo korist sloge vseh, ali sloge v dobrem proti slabemu. Mi smo prepričani, da je sedanji sistem za naš narod slab, zato bi se bili morali združiti za dober sistem in proti slabemu. V tem prepričani smo odločili lanskega maja meseca ustanoviti svoj hrvatsko-slovenski klub, da zamoremo uspešneje zagovarjati koristi našega naroda. Nadeli smo

si ime kluba nezavisnih hrvatsko-slovenskih poslancev, da pokažemo svojo samostalnost — za razloček od zavisnih hrvatskih in slovenskih poslancev — ter da s tem pokažemo solidarnost slovenskih in hrvatskih interesov. Nadalje, ker je bil tudi jeden Slovenec mej nami in tudi zato, ker dr. Laginja in jaz zastopava tudi del Slovencev. Imeli smo torej pravico na ta naslov. Naznanilo kluba smo odložili do jeseni; na željo dotičnega Slovenca-poslanca čakali smo tudi jeseni nekaj časa, a ko se je približeval čas razprave o proračunu, nismo mogli dalje čakati, ampak smo povabili tega jedinca Slovenca, a ko se je on konečno izjavil, sestavili smo brez njega oklic na narod in storili tudi druge potrebne korake. To smo naznanili pred vsem mladočeskemu klubu, s katerim smo odločili skupno delovati, ker so češki odnosi analogni našim. Obljubili smo podpirati težnjo za oživotvorenje češkega državnega prava, za izvedbo narodne enakopravnosti in delovanje za gospodarski napredek pod pogojem, da tudi oni podpirajo težnjo za izvedbo enakopravnosti in pospeševanje gospodarskega napredka pri nas — v verskih vprašanjih pridržali smo si proste roke. Oni so bratski odgovorili, da so pripravljene podpirati nas in nas nasproti drugim klubom zastopati. Predsedništvo zbornice nas je naznanilo kot samostojen klub. Od vseh klubov je bil jedini konservativni, ki je ustanovitev našega kluba vzel na znanje z opazko, da nam ne priznava pravice nazivati se tudi slovenskimi poslanci, dokler so vsi slovenski poslanci v klubu konservativcev. Odgovorili smo s protipazko — brezobzirno za osebo in slovenstvo slovenskega poslanca grofa Hohenwarta, — da imamo to pravico že vsled tega, ker Laginja in jaz zastopava tudi Slovence.

Od časopisov je le jeden prezirno in porogljivo napisal članek o klubu pod naslovom: „Phantastische Politik“. Norčeval

se je iz malega števila članov našega kluba češ, da tako majhno število ne more zastopati velikih načel in mej drugim trdil, da Slovenci nimajo volje utopiti se v hrvatsko. Tako pišejo navadno naši najhujši nasprotniki. Oni se plaše „utopljenja v hrvatsko“, a malo jim je mar, če se mi utopimo v germanstvu in italijanstvu. Tukaj ne gre za utopljenje Slovencev v hrvatsko, niti Hrvatov v slovenstvo, ampak za rešitev, da se oba naroda ne utopita v germanskem in italijanskem, v obče v tujem morju. Pod krono Zvonimira, na glavi Habsburga, je dovolj prostora tudi za Hrvate in Slovence, ne da bi se utapljali drug v drugem. Pod njo more biti Slovenija posebna skupina. V njej mogli bi si ne le lastni obstanek zavarovati, ampak se oba moralno in materialno razvijati. Mi smo to le pri posebnih prilikah povdarjali, a bavili se nismo jedino le s tem vprašanjem, ampak še z drugimi in to največ. Naše delovanje se je razvijalo največ na podlagi temeljnih državnih zakonov. Na tej podlagi smo iznašali krivice, storjene našemu narodu in naglašali svoje zahteve.

Naj navedem govore in interpalacije gosp. dra. Laginje in moje iz poslednjega državnozbornskega zasedanja. Prej nego to storim, naj mi bode dovoljeno omeniti, da nas je v vsem podpiral zmiraj, sledeč naše govore in podpisujoč naše interpalacije, preblagorodni gospod Alfred grof Coronini, največkrat tudi gg.: dr. Gregorec in Pfeifer, kakor tudi Mladočehi in antisemiti. Vsem njim bodi izrečena najsernejša zahvala, zajedno pa tudi našim časopisom, kolikor v banovini, toliko pri nas, in sicer v prvi vrsti dnevniku „Slovenskemu Narodu“, potem listom: „Edinost“, „Naša Sloga“, „Il Rinnovamento“, „Il Diritto Croato“, „Slovanski Svet“, deloma tudi Goriška „Soča“, ki so simpatično opazovali naše delovanje ter prinašali naše govore in interpalacije.

PODLISTEK.

Avgusta.

Izvirna novela. Spisal Ivo Trošt.

III.

(Dalje.)

Prišedši do pripravne klopice v senci, sede, da bi se shladil in potegne iz žepa časopis. Začne brati, da bi izvedel kaj mestnih novosti. Po grmovju okoli njega so skakali ščinkovci, lišiki, senice, kosi in tam v oddaljenem gaju je prepeval slavac. Milan ni mogel čitati, lahkokrili bivalci so ga motili, zdelo se mu je tukaj nekam domače, ljubko. Vse ga spominja domačih dobrih, domišlja se svojih izprehodov po gozdu, spominja se tudi nekdanje svoje ljubezni, katere tajnost si je tako rad razkrival v šepetajoči gozdni senci, v čarobni tihoti, ko je pod košatimi bukvami prebiral nje pisma, vzporejal njene in svoje misli. Ali vse je minilo. On je zdaj čislal pevec, pripovedovalec, učenjak, ljubljenec svojega naroda. Kdo ne pozna dr. Zornika? Odkar je položil doktorat svoje stroke, slika se mu v domišljiji bodočnost lepa, zložna, bujna, vendar vse drugače kot nekdanj. Spoznal je, da je na svetu naj-

večja sreča, pomagati drugim iz nesebičnih nagibov. Isto, kar je izvedel nekdanj od svoje Avguste. — Že davno se ni spominjal nje imena. Kako tudi? Leta so prešla in potegnili s sabo marsikaj, zabrisala sled za seboj in uničila mnogo nad.

Odložil je berilo, zrl nepremično pred se in risal s palčico kroge v pesek, kakor da bi hotel s temi krogi določiti tek in obliko spominom, ki so mu iz pozabljenih preteklosti stopali na dan. Premišljal je nekdanje čase. Morda se je spominjal tudi one noči, ko je s Francetom lovil polhe in ga je strašil — Ivan Gaber, svak. Sedaj že skačejo okolu obeh hiš otroci. Ko se na jesen vrača domov, gledajo ga nekoliko časa od daleč, potem ga obsujejo z vseh strani in „strije! strije!“ mu doni na ušesa še več kot bi rad. Toda mali drobiž je brezoziren, neobčutljiv za njegove slabosti.

Le s težka se je zdrnil Milan iz teh sanj.

„Adela, Adela, čakaj“ kriči za blizu šestnajstletno deklico nekoliko mlajši deček.

„Pojdi sem, Oskar, daj klobuk, pa ga primeva,“ reče Adela in preži na pisanega metulja, ki je sedel na bližnji grm. Deček priteče, vrže klobuk nanj in ga vjame. Deklica urno prizdigne klobuk, prime metulja, potem stečeta oba, ne meneč se za

tujca zopet nazaj. Lepi pomladanski dnevi so privabili sem mnogo gospode in tudi otrok. Okoli poldneva se pa vse nekam izprazni. Le redki šetalci so še v mestnem vrtu. Milan se prav brezskrbno obrača po zelenih nasadih. Kar se prikaže izza cvetočega nagnjenega grma vitka postava s pletilom v roki. V lice močno blede, vendar čvrste, ponosne hoje, pogleda nekoliko naprej, potem pa zopet v delo. Jeden teh pogledov je ošinil tudi Milana. Pretresel mu je mozeg in kosti. Zdel se mu je tako znan in zajedno tako čuden, da si ga na prvi hip ni mogel raztolmačiti. Najprej se je spomnil ljubeznivošegavega pogleda sosedove Tonice, potem se je spomnil še nekkih drugih oči. Ženska je stopala bliže. Spoznal je Avgusto! —

Neka notranja sila, kateri se ni mogel ustavljati, lastni ponos in njena odkritosrčna prikazen, vse to mu je velelo, naj jo pozdravi in stopi pred njo. Zakaj ne bi bila na čistem? In zopet se je nekaj vzdigovalo proti njemu, nekaj kot pošast, strahovit nestvor in vendar ni bilo drugo kot njegov lastni jaz. Seveda je Milan prej zmogel mnogo, mnogo kot jo je pozdravil in ogovoril, zmogel je samega sebe, in to ni malo. Zavest, da je ženska, katero je nekdanj tako iskreno ljubil, še vedno

v istem podložnem stanju kakor one čase, ta zavest je govorila jasneje kot vsi njegovi razlogi in kontra-razlogi. Ta zavest je bila sama za se opravičevalen in prepričevalen razlog.

„Gospica Avgusta!“ vsklikne on na pol začudeno in na pol pomilovalno.

„Tiho, gospod doktor! tako se ne začenjajo pogovori na javnem prostoru.“

Nekaj kakor težak kamen je čutil Milan, da se mu je zvalilo na srce; to pa ni bil več oni lastni jaz, marveč lastni poraz. Kljub temu je sklenil ostati mož, ono polovičenje na pol pota mu ni ugajalo.

„Gospodična,“ dé na to proseče, „dovolite samo nekoliko besed!“

„Po kaj, gospod doktor?“ prša ona navidezno tako nedolžno kakor nekdanj, ko sta se šalila o najnavadnejših rečeh. Toda Milan je čutil v teh besedah strup, pogubni strup očitanja.

„O neki reči bi vas rad prašal.“

„Tako; prašali bi me radi — o neki reči,“ zavrne ga Avgusta porogljivo in mu pogleda v oči prav tako kot nekdanj. Njemu se je zdel ta pogled tako domač in tako tuj. Videl je, da se divni obrazek ni v toliko letih izpremenil skoro nič, če že ne počeva onih temnih jamic v licu. To so morda sledovi notranje tuže, a videti so

Prehajam torej na najino delovanje. V svojem govoru dne 15. decembra 1892. opisoval je dr. Laginja splošni naš položaj in navajal naše pritožbe. Ta njegov govor naredil je velik utis na zbornico in dr. Plener, ki je koj za njim govoril, je rekel, da se ne more vpustiti v razpravo tega govora, ker ne pozna razmer, zdi se mu pa, da zraven Dalmacije je Istra tako zapuščena, da bi vlada morala nekaj za njo storiti. Njemu se ni zdelo prav, da vlada ne odgovarja na takšne pritožbe.

Jaz sem govoril dne 28. januarja t. l. pri splošni debati o šolstvu v slovenskih in hrvatskih deželah, posebej v Primorju odnosno v Istri. Govor je pohvalil tudi „Vaterland“, ki ni naš prijatelj, kakor se je sam izjavil. „Slovenec“ dopisnik ga je označil kot „dovršeno sliko“; jeden visoki uradnik v Trstu pa se je izrazil, da sem golo resnico govoril. Govoril sem tudi pri srednjem in ljudskem šolstvu dne 4. in 9. februarja ter nasvetoval dve resoluciji, ki sta bili izročeni proračunskemu odboru v poročilo.

Pri razpravi o proračunu pravosodnega ministerstva govoril je dne 16. februarja dr. Laginja splošno juridično, o ekonomičnem položaju sodnega osebja, o omejevanju nekaterih sodnih krajev, o potrebi sodišča v Dolini, o postopanju sodnih oblastev, o uplivu političnih oblastij itd. Dotični govor je napravil velik utis na poslušalce, primoral je ministra na odgovor, katerega pa je dr. Laginja s svojim protigovorom zavrnil.

Dr. Laginja govoril je tudi dne 23. februarja pri provizoriju za mesec marc in sicer o izterjavanju davkov v Istri, o visokosti istih v Primorju in dokazal, da Primorje ni pasivno, kakor se je to do sedaj trdilo.

Jaz sem govoril zopet dne 3. marca pri razpravi o ministerstvu trgovine ter utemeljeval po proračunskem odboru in zbornici vzprejeto resolucijo o lukodelih v Baški, Malinski, Velunu, Mošeniški dragi, Lovranu in Berseču; dodal sem svoje opazke o dopisovanju Lloydovih oblastij, o samem Lloydju, o delavcih v Lloydovem arsenalu ter omenjal železnico čez severno Istro, Trst-Poreč-Kanfanar in Tržič-Čerwinjan.

Interpelovali smo s tovariši:

jaz dne 3. februarja t. l. voditelja notranjih zadev, ministra domobranstva in ministra pravosodja zaradi osebne varnosti Slovencev in Hrvatov v Istri ter na dotično postopanje c. kr. oblastij, navedši za primer objubljeni talijo 3000 gl. na

bile kakor usajene, naravne. Milan je čital v njih izraz britkega očitanja. Ona nadaljuje ravno tako sarkastično:

„Morda uganem, gospod doktor, o kakšni reči bi radi govorili z menoj. Saj ni težko uganiti. Vi to prašate! Čudno! Niste li bili vi sami, ki ste ono reč pristočno, premišljeno zavrgli, ne da bi se bili prepričali prej — prašali prej. Oprostite! Prašati niste zabili, a prašate tudi čez sedem let, ha, ha!“ Škodoželjen smeh, prisiljen kakor je bilo prisiljeno vse njeno kretanje, sklenil je odgovor, ki je Milanu, s kratka rečeno, zamašil usta. Njen posmeh mu je odmeval po kosteh kot neprijetna godba. Molče je stopal še dalje poleg nje. V taki zadregi ni bil že davno. Zaman je iskal besed, zaman je iskal pojmov v duši, vse mu je bilo zmedeno. Po dolgem, mučnem molku je spoznal, da mora molčati, da si bi bil v drugi priložnosti govoril mnogo, mnogo.

„Gospica,“ reče naposled, „rad bi bil z vami na čistem o tem, kar mi je tedaj pisala vaša teta. Vsebinska lista vam mora biti itak znana.“ Dovršivši je globoko vzdihnil. Sam sebi je čestital na tihem, da je mogel povedati vsaj toliko pametnega. Nestrpno je čakal odgovora.

(Dalje prih.)

glavo dra. Laginje, koja se nikakor ne more zanikati; napad na duhovnika Josipa Knavska v Oprtlju in napade na naše izletnike v Pazinu 28. avgusta pr. l.;

dr. Laginja 20. februarja ministra trgovine radi deficita pri Lloydju pri vsi visoki subvenciji od strani vlade;

Dr. Laginja in jaz dne 21. februarja istega ministra gledé propada trgovine z domačim vinom vsled uvedbe nesrečne klavzule o vinu v nagodbi z Italijo, — klavzule, katere pogubnost so pripoznali tudi dotični, ki so za njo glasovali;

jaz dne 16. marca 1893. l. ministra notranjih zadev radi okrajnega glavarja, ki je v imenu satisfakcije za razžaljenje Slovencev in slovenskega naroda bil premeščen iz Kranjske v Istro, kjer sedaj še hujske postopa, kakor v Kranjski;

konečno govoril je dr. Laginja dne 14. marca 1893. l. pri naslovu „subvencije in dotacije“, o zemljiško-odveznem fondu in je predlagal, naj država odpusti svoj dolg tako, da odpusti zemljiško-odvezni fond posamičnikom. Ko bi ne bil nič drugega storil, tako je s tem jako veliko storil za naše ljudstvo. Delal je in tudi v tej stvari pridobil za svoj predlog zbornico (sama načelnika poljskega in levičarskega kluba sta se za zadevo jako zavzela) in tudi ministerstvo tako, da je sedaj vse odvisno le od deželnega zbora isterskega.

jaz in Dapar dne 21. marca istega ministra radi namestniškega svetnika viteza Elluechega v Poreču, žalibog prepoznane osebe še iz Dalmacije kakor tudi iz Lošinja in Poreča, posebno od poslednjih političnih volitev sem. Reči se mora, da ni častno za vlado, da drži takšnega, kakor tudi prej omenjenega uradnika, tembolj, ker sem se ponudil, navesti priče za vse, kar je o obema povedano; slišal sem, da se čaka dokler mož doseže 40 leto službovanja, da zamore potem stopiti v „zasluženi“ pokoj;

jaz dne 22. marca zopet istega ministra o javnih razmerah na Primorskem, o položaju pod sedanjim načelnikom, o postopanju pri volitvah itd.;

dr. Laginja in jaz dne 24. marca na pravosodnega ministra: z ozirom na hrvatski in slovenski jezik pri sodnijah v Istri; o konfiskacijah lista „Il Diritto Croato“; o ukazu uredništvu hrvatskega lista „Naše Sloge“, da mora priobčiti na čelu lista obsodbo proti sebi v italijanskem jeziku;

splošno pa sva sodelovala pri nekkih drugih vprašanjih, sva vselej podpisovala interpelacije ostalih slovenskih in hrvatskih poslancev, ki so nam bile v podpis ponujene; v obče, podpirala sva vsako pravično stvar.

Navajala sva pritožbe in oglašala zahteve pri razpravi o ministerstvu notranjih zadev, domobranstva, bogočastja in uka, pravosodja, trgovine in prometa in financij. Pritoževala sva se radi kršitev obstoječih zakonov in zahtevala izvrševanje zakonov. Zavzemala sva se za javni mir in red, za osebno varnost in svobodo pri volitvah ter za naše časopisje, za narodni jezik v cerkvah, — v kolikor ima naš narod po sv. stolici priznano pravico do tega, — v šolah in uradih, za boljše sodstvo, za povzdigo kmetijstva, za razvoj trgovine in prometa, za laglje plačevanje davka. Zagovarjala sva interese naših kmetov, obrtnikov, trgovcev in delavcev. Branila sva naše učitelje, posebno naše duhovnike, te prave narodne mučenike, katere se je zadnji čas tako napadalo in klevetalo, ki pa imajo toliko zaslug za Slovence in Hrvate posebno v Istri. Borila sva se splošno za pravico in proti nepravici.

Naše stališče proti vladi in odnosno postopanje vam je znano. Midva sva v opoziciji, ker ne moreva podpirati takšne vlade, kakoršna je sedanja, ne moreva držati batin, s katero se nas tope.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Namestnik Moravski vitez Loebli gre v pokoj. Dotično svojo prošnjo je že vložil. Nič se še ne zna, kdo mu bo naslednik, imenujejo se pa že danes razne osebe za to mesto, dasi je gotovo, da novi namestnik ne bo imenovan pred mesecem septembrom.

Pri nekem shodu napal je mladočeski vodja dr. Ed. Gregr česke plemenitaše. Govor njegov je bil tako oster, da je drž. pravdnistvo zaplenilo „Narodne liste“, ker so priobčile ta govor.

Pri nekem drugem mladočeskem shodu dokazoval je posl. Stransky, da bi imela Česka vsako leto 114 milijonov gl. dobička, ako bi se oživotvorilo česko državno pravo. Po njegovem menenju bi se Mladočehi ne protivili, da se preostriji nekdanja stara desnica, toda le s pogojem, da imajo v tej desnici prvo besedo Čehi.

Na Ogrskem narašča neprestano opozicija proti cerkvenim predlogom vlade. Tudi v odboru srbskega kongresa izjavil je patrijarh Branković, da se je srbski episkopat postavil na stališče, strogo nasprotno vladni cerkveni politiki ter da je to svoje stališče pojasnil v spomenicah na krono in vlado. A tudi odbor sam je sklenil izdelati spomenico v tem zmislu.

Vnanje države.

Kakor z Avstrijo, tako je Srbija sklenila trgovinski pogodbi z Anglijo, Nemčijo in Rusko, kateri se podpišeti prihodnje dni.

Srbski radikalni klub je sklenil, da se postavi prejšnje ministerstvo v zatožni stan. Dotični predlog pride v skupščino te dni, ali do razprave ne pride v tem zasedanju.

V Sofiji je začel izhajati nov list, koji zbira okolo sebe vse opozicijske življe. V prvi vrsti je tendencija lista obrnena proti Stambulovu. Mej svoje pristaše šteje ta list tudi nekatero bivše ministre.

Ruski prestolonaslednik prispel je dne 28. t. m. v Berlin. Nemškega cesarja pa ne bo mogel obiskati, kajti isti biva sedaj v Kielu. Isti izrazil je baje svoje obžalovanje, da mu je došlo pismo, katero mu javljalo prihod carjevičev, ko je bil on že v Kielu. Carjevič se je odpočinil dve uri v poslopju ruskega poslanstva, zatem je odpotoval v London.

Na italijanski meji v Kuneju prijeli so necega francoskega častnika in necega orožnika, ker sta baje sumljiva ogleduštva. To bi bile pač prvokrat, da bi francoski ogleduhi hodili v Italijo v polni vojaški opravi!

V Nemčiji so končane državnozbornske volitve. Računa se, da je oddalo izmed 10 milijonov volilcev svoje glasove 7.400.000 in sicer: 985.000 za konservativno stranko, 280.000 za protisemitsko, 980.000 za narodno-liberalno in 1.714.000 za socialistično. — Vladni krogi so baje gotovi, da sprejme novi državni zbor vojni zakon. Govori se pa tudi, da bo osoda njegova odvisna edino le od števila poslancev, kateri o hipu glasovanja ne bodo izšli iz dverane, ker se misli, da šteje večina samo štiri glasove. Ako toraj vojni zakon prodre, bo to edino le možno s pripomočjo Poljakov in antisemitov, kar vladni krogi sami pripoznavajo. Le v tem slučaju, pravi „Freisinnige Ztg.“, ako bodo antisemiti in Poljaki glasovali za predlogo, upati je na večino kakih 10—15 glasov. Ker pa ni misliti, da bi vsi antisemiti glasovali za omenjeno predlogo in je mej Poljaki celo večina proti, misliti moramo, da se pruski militarizem bliža velikemu porazu. „Reichsanzeiger“ pa trdi nasprotno. Mi bi se le veselili tega poraza, ker bi izvestno vplival najugodnejše na vso Evropo, vzdihajočo pod bremenom oboroženega miru.

Na Španjolskem se pridno javljajo anarhisti z bombami. Dne 28. t. m. našli so veliko bombo v Madridu pred državnozbornsko palačo. Udušili so jo pravo-

časno. — V Valenci, Kadixu in Barceloni pa so anarhisti prijeli policiji hvalevredne svoje namene, da namreč namerujejo v kratkem razpočiti več bomb. Minister notranjih zadev ukazal je vsled tega zapreti vse anarhiste po vsem kraljestvu — ako jih dobé.

Različne vesti.

Našim čitateljem! Z današnje številke nastopili smo tretje četrtletje, odnosno drugo polletje. Ker je z zadnjo številko potekla naročnina mnogim našim naročnikom, pozivljamo jih torej, da jo ponove pravočasno.

Upravništvo „Edinosti“

Nova maša. G. Anton Poljšak, posestnikov sin iz Gradiša pri Vipavi bo daroval novo sv. mašo v stolni cerkvi Ljubljanski dne 16. julija 1893.

Ubog „Il Mattino“ je zopet bolan na želodec, katerega mu je menda pokvarilo politično društvo „Edinost“ se svojim občinim zborom.

Najprvo védi „Il Mattino“, da gosp. Spinčić in pa „compagnia bella“ stoji veliko previsoko, da bi jih mogle doseči „Il Mattinove“ podlosti. „Il Mattino“ je v zadnji vrsti poklican klicati na odgovor g. Spinčića radi njegovega parlamentarnega in izvenparlamentarnega delovanja, to naj le mirno prepusti v olilcem omenjenega poslanca. G. Spinčić najbrže tudi nikdar ni računil na pohvalo „Il Mattina“, ker dobro ve, da je soglasje nemogoče mej ljudmi, ki nosijo svoje prepričanje v srcu in v glavi in mej onimi, kojim leži prepričanje v širokih — jaslih. O „sentimentih“ prebivalstva Tržaškega pa naj le molči „Il Mattino“, kajti o tem nam govore še prejasno zadnje volitve. Našemu „avstrijstvu“ se pač ni treba bati primere z „avstrijstvom“ tistih ljudij, ki so volili dobro poznane kandidate v IV. mestnem razredu. Ne vjedajte se torej! Ako nimate v sebi toliko močta in čuta za politično dostojnost, da bi izveli več kot naravne posledice iz zasluženega in samozakrivljenega poraza in blamaže pri zadnjih volitvah — kar bi bila storila vsaka druga strauka, ako jej načela niso tako nepoznana blago, kakor so nepoznana stranki „Il Mattinovi“ — potem molčite saj, in pustite druge pri miru. Kaj čete, vai ne moremo stati pri tistih širokih jaslih! Nekateri se moramo držati tudi drugih stvari, — če tudi nimajo cene pri „Mattinu“ — kakor n. pr. lastnega prepričanja, nazorov, političnih načel, doslednosti itd. itd.

Volilci „Cikorijaši“ IV. in V. volilnega okraja okolice tržaške, uležili so utok proti izvolitvi g. Dolenca, odnosno g. Nabergerja. — Nu, o značaju teh volilcev smo spregovorili, — škoda tratiti dragi čas za take ljudi.

Iz Opčin nam poročajo, da je imela Pahorjeva stranka v nedeljo nekako „šagro“, ob kateri priliki da so prepevali mladi pristaši „očeta slovenskega ljudstva“ izključno italijanske pesni, mej temi tudi tisti poznano hujskalko: „Nella patria de Rossetti non si parla che italian“. Torej pesem, koje se sramujejo vsi pošteni Italijani, prišla je v čisl gori na Opčinah. A prepričani smo, da se takega početja v slovenski vasi sramujejo tudi vsi tisti Openoi, kateri so si ohranili le iskrico, recimo: sramote. A čuditi se moramo slavni godbi openski, da se pusti zlorabljeni za tako zares irredentistiške svrhe. Ali se vodstvu godbe nič ne sanja o utisu, kojega to počenja mora napraviti povsodi, kjer poznajo to godbo in so se je posluževali do sedaj. Bojimo se, da bo slavna godba danes britko obžalovala, da se je dala tako zlorabiti političkim šarlatanom.

Divaška vilenica bo jutri sijajno razsvitljena. Pričakuje se velike udeležbe posebno z ozirom na to, ker je čist

prebitek namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Iz Trsta se odpeljejo člani „Slov. Čitalnice“ in tudi „Tržaškega podp. in bralnega društva“, katerima se menda še pridružijo člani drugih slovenskih društev. Člani „Trž. podp. in bralnega društva“, ki se želijo udeležiti tega izleta, naj se oglašijo pri g. A. Kalanu (via Caserma 6) jutri do poldne. Opozorjamo slavno občinstvo, naj ne opusti lepe priložnosti ogledati si slovečo vilenico, ki je mej najkrasnejšimi na slovenskih tleh. Vlak odpelje izletnike iz državnega kolodvora (Sv. Andrej) točno ob dveh in en četrt uri popoldne.

L'Impertinente — né, „L'Indipendente“, izmodroval je zopet nekaj uprav klasičnega. Kdor se ni učil mnogo zemljepisju, gre naj v šolo k gosp. uredniku Reggio, kateri mu bo povedal, da je Srbija prav za prav že po svoji naravni obliki — balkansk Pjemont! — Kdor pa se hoče v narodni književnosti izobraziti, tudi naj gré k imenovanemu modrijanu. Zvedel bode, ako ne drugo, vsaj to, da se imenuje Gundulić — Gondola in da je on pesnik „della razza di Dante!“ Komentarja takim budalostim ni treba; vsakomur poštenemu Slovanu pa se morajo gnušiti take neslane hudobnosti — ali — neumnosti.

Za družbo sv. Cirila in Metoda darovali so: J. P. 1 krono, J. W. 2 k., Ivan Mazzarol 1 k.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metoda na Greti, darovali so: Č., M., P., S., S., zbrani v Barkovljah v gostilni „pri društvu“, prebitek igre 160 stotink, v namen da postane domače pevsko društvo Adrija, pokrovitelj omenjene podružnice.

Kot Ciril Metodijski dar so darovale odbornice ženske podružnice isti da postane le-ta pokroviteljica 20 kron, in sicer: gospa Natalija Truden 5 kr., g.čna Milka Mankoč 5 kr., gospa Ponikvar 2 kr., g.čna Mária Nadlišek 2 kr., g.čna Delkin 2 kr. in g.čna Marija Abram 2 kr. V isti namen so darovale gospe: Antonijeta Šabec 10 Justina Püschl 3 in Terezija Metlikovič 2 kr.

Družbi sv. Cirila in Metoda so darovali: Slavno uredništvo Vrčovo 45 raznovrstnih knjig in časnikov, g. dež. poslanec Feliks Stegnar 30 raznih napevov in g. Gregorjevič Podgorški iz Slovenjegraške okolice zavitek knjig. — Prve krone so podarili: Mladi narodnjaki ob bistri Soči 200 kron; slavno uredništvo „Sl. Naroda“ prvo zbirko v znesku 171 kron, nabranih od 17. do 27. maja l. l. Darovali so krone čast. domoljubkinje in domoljubi iz vseh slovenskih pokrajin. Navedel bo vsa njihova čast. imena naš družbeni „Vestnik“ VII. zvezek, „Narod“ pa jih je zamoval od 112—120 številke. V Črnomlju: gospa Hermina Kaisersberger in g. dr. Kaisersberger po 5 kr.; gg. Fr. Ravnikar, Fr. Šetina, Fr. Štefančič, Janko Puhek, F. Koladzyn, L. Perko, A. Fabijan, I. Schweiger, T. Schweiger, I. Bučar, Pogačnik, Haika, K. Müller, F. Kopitar, F. Jerman, M. Malnerič, J. Fugina, J. Schweiger, Dovjak Dragotin 1003 po 1 krono. — Družbi so nadalje naklonili: Slovenski dijaki na Dunaji po g. Ant. Furlanu 26 kr. 52 bel.; dr. Ivan Rudolf, advokat v Konjicah, mej tamošnjimi rodoljubi nabranih 21 kron, prva zbirka šentjakobske podružnice v Ljubljani 20 kron; darovali so: gospici A. Kadivec in M. Začaznik po 2 kr., gospe A. Kadevec, J. Gutnik, G. Jebračin, M. Tavčar, H. Tomec, H. Bajec, M. Malat, I. H. Prezel, N. Knez po 1 kr., — gospice R. Šterk, Antonija V., Ivanka T., M. Lavrič, g. Jos. Knez. Neimenovanec po 1 kr.; mestni župnik, č. g. Vrhovnik 20 kr.; č. g. Janez Zablatnik, župnik v Št. Ilji na Dravi 20 kr. v zlatu; g. J. Širca v Žalci nabral 15 kr.; darovali so gosp. Sidoni Kukec, A. Kukec, Mimica Žuža, D. Kukec, A. Goršek, J. Širca, R. Senica, J. Žigau, J. Senica, E. Širca, Neimenovanka, J. Kač, J. Vidmajur, V. Na-

prudnik, F. Slavinec po 1 kr.; g. dr. Alojzij Homan 10 kron; iz Slovenjegraške okolice g. Gregorjevič Podgorški 7 kr.; Jakobovič Selski 1 kr., Srabotkovič Josipina 1 kr., Vovkovič Ana 1 kr. — v vsem 10 kr.; g. mag. farmac. I. Hočevnar 8 kr., nabranih v Kranjskem okraju, — darovali so: gosp. Franjica Kepic in g. Hočevnar po 2 kroni; č. g. Krek in Pavlič, kapelana v Cerkljah, g. Petrovec, g. Gašperlin po 1 kr.; g. Fr. Drmicelj 6 kr. 80 bel. nabranih v Zagorji na Pivki; neimenovana narodnakinja Škofjeloške okolice 5 kr., pri shodu Graških Slovencev so darovali prvo srebrno krono gospa Razlag. g. K. Ljuber, dr. Klasinc, Fr. Žohar, vesela družba v Idriji po g. Filipu Vidici 3 kr. 26 bel.; mestni odbornik Žagar 3 kr.; č. g. Ant. Žloga 2 kr., gospa Boltavzarjeva, g. J. Šibano iz Konjiške vasi, g. Dav. Francič v Črnomlju, g. Fr. Finžgar, učitelj v Črnotici v Istri, Ivana Bončar, Vida pl. Bleiweiss-Trsteniška, učenka, Boris Zarnik, učenec IV. razreda, gospa Marija Umberger, gospa Helena Bevk, gospica Mici Umberger po 1 krono. — Vam darovateljem prvih kron — narod ne bo odrekal tistega venca, ki pristuje glavi vsacega onega rodoljuba, ki ima ljudstvu vselej odprto roko in odprto srce.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

II. Izkaz blagovoljnih darov za nagrobni spominek pokoj. Valentinu Prolonniku. Po I. Izkazu (v „Edinosti“, št. 52., z dne 20. julija 1892) darovali so dotični p. n. gg.: 32 gl. 70 kr. Nadalje blagovolili so doposlati p. n. gg.: Ferdo Breitschopf 1 gl., 50 kr., Anton Bitenc 2 gl., Berno Bekar 3 gl., Terezija Gollmajer-Sosić 1 gl., Fran Finžgar 2 gl., Anton Grahl 2 gl., Josip Kompare 1 gl., Jakob Straja 50 kr., Jakob Zupančič 50 kr., Ivan Uggowitz 1 gl., Fran Martelancec 1 gl., Ivan Nekerman 1 gl., Helena Jerman 1 gl., Lovro Tončič 1 gl., Vicko Mandić 1 gl., Ivan Makarović 1 gl., Hinko Persoglija 1 gl., Jakob Luznik 1 gl. in Božo Dubrovič 1 gl. Skupej 56 gl. 20 kr.

Vsem blagim p. n. gg. darovalcem najlepša zahvala! Ostale p. n. gg., koji do sedaj še niso doposlali v ta namen obljubljenih doneskov, s tem še enkrat najljubljenejšo prosimo, naj store to čim prej, a najpozneje pa vsaj do 15. julija t. l.

Za odsek „Slovenskega učiteljskega društva za koperaki okraj“, za postavljanje Preložnikovega spominka.

V Boljunci, dne 28. junija 1893.

(P. Boršt pri Trstu.)

Miroslav Anžlovar.

Iz Zadra poročajo dne 27. t. m. — Včeraj rušil je tukajšnji 79. bataljen domobranstva pod vodstvom atotnika Chappe neko zidanje na „Oružniškem trgu“. Baje stotnik ni vodil delo posebno strokovnjaško, kajti nenadoma jelo je zidovje podirati se. Major Pejič, vgladavši pogibelj, zakriči vojakom, da pobegnejo. Stekli so vsi, izzemši trojice, katero je zidovje pokopalo. Jednega izmed njih odkopali so grozovito stlačenega, mrtvega. Nesrečnež zapustil je udovo in petero dece! Ostala dva sta težko ranjena. — Stotnik Chappe pride baje v preiskavo.

Nemški Schulverein je imel letos svoj občni zbor v Teplicah ali Toplicah na Češkem. Došli so k zborovanju tudi iz Nemčije, kakor Berolina, Kraljevo Gradca (Königsberg). Tudi Dunajski župan dr. Prix je čutil potrebo udeležiti se, z namenom, da je obsojal antisemitizem, ki dela njemu v mestnem zastopu Dunajskem mnogo preglavice, po vsem pa je povdarjal čisti nemški značaj Dunaja. Rekel je: „Dunajsko mestno zastopstvo in dežela niževavstrijska podpirati Nemški Schulverein. Kar se dostaje nemškega značaja Dunaja, je ta takó izražen, da niti antisemiti si ne upajo, upirati se mu. Razvoj Dunaja je vedno v soglasju z mislijo zveze vseh Nemcev Avstrije“. Dr. Prix je preziral 250.000 Čehov in v občé okolo 300.000 Slovanov, ki bivajo na Dunaju; drugi nemški agitatorji, kedar se jim zdi, pa

tožijo, češ, da nenemškemu značaju Dunaja grozi opasnost od Čehov.

Nemški Schulverein je leta 1892 dobil 11.130 gl. 78 kr. volil. Sedaj ima, kakor lani, 31 šol s 74 razredi; otroških vrtov 49. Hočevci na Kranjskem so dobili od njega doslej nad 100.000 gl. podpore. Dohodkov je bilo 1892. leta 212.000 gl., z doneski ustanovniškega zaklada pa skupno 239.577 gl. Letos se kaže, da bode dohodkov za 70.000 gl. več.

Kollarjev stipendij. — **Jubileum.** Slovaški rodoljubi so razglasili poziv na „Kollarjev stipendij“. Obračajo se do Slovanov in krvnih bratov, ostalih Slovanov. Oni pravijo: „Kateri narod ne časti spomina svojih velikih mož, ta ne časti sam sebe A „i my máme z kmene vlastního muž, kterým sluší čest a díka“.

Što let bode temu dne 29. julija, kar se je rodil v mesticu Mošovcah na Slovaškem (Slovaškem) poet-prorok slavijanski Jan Kollár. S ponosom hranimo v srcih svojih ime tega našega slavnega rojaka, kateri je s svojo „Slávy Dcerou“ takó mogočno raznetil in obdрил čustvo skupnosti in velikosti slavjanske rod-bine. 100letni spomin rojstva Jana Kollárja slavi ves slavjanski svet, a oslavimo ga tudi mi Slovaki med ravnimi najbliži dediči zakladov velikega duha, in sicer 1. in 2. avgusta v Turč. Sv. Martinu in v njegovem rodišču Mošovcah. K tem slavnostim pozivljemo rodne, krvne brate. No oslava te stoletnice naj zapusti po sebi živ, trajan, ali tudi dostojen spomenik. Skrbeti nam je za ugodni podražčaj nosilcev in gojilcev duha Kollárjevega, ker „nám krev milou cizí žižen chlastá“! V ta namen zasnujemo „Kollárovske stipendium“ v podporo ubogih, vrednih slovaških mladeničev, studjo-jočih na šolah gospodarskih, obrtnih, srednjih in visokih. Podpisani odbor se bode po potrebi dopolnjeval. Ako dovolé sredstva, označimo dostojno tudi rodno mesto Jana Kollárja. No pozivljemo brate k *vrednim prispevkom*. Cilj je plemenit in velik. No... „často sama velikost Předsevzetí dodává sil nových; K Tatře i hor slavských velikost Preložime, jenom víru mějme“! A vero imamo; oživlja nas duh Jana Kollárja! „Slavme slávné slávu Slava slávného“! V Turč. Sv. Martine, v dan sv. Cirila in Metoda 1893. (N. B. Prispevki naj se pošiljajo na uredništvo „Nar. Novine“ v Turč. Sv. Martine. Ungarn. — Pavel Mudron. Matuš Dula. Ambro Pietor. Miroslav Krčmery. Ignác Országh. Ján Valocký ml. Andrej Halaša.

August Steinke, provzročitelj grozne nesreče na parniku „Vindobala“ obsojen je na 18 mesečno težko ječo radi prestopka proti varnosti življenja. Stariši umrlih dečkov Šklemba in Ferluga zahtevajo po 300 gl. odškodnine, stariši ponaradenih dečkov Zankovič in Padovani pa po 100 gl. za vsacega.

Kolera pojavljavja se zopet v Rusiji. V podoljski pokrajini oboleli so na kolero od 28. maja do 17. junija 102 osebi, od katerih je umrlo 31.

Proti koleri. Ker se strašna ta bolezen grozovito širi po Arabiji in po južni Franciji in ker je pogibelj, da bi se zanesla z brodovji tudi k nam, naložila je mestna delegacija eksekutivi, da stori spoznamno s pomorsko oblastnijo in z upravo lloydovo potrebne korake v obrambo. — Odredila je mestna delegacija ob enem, da se škropijo stališča fijakarjev in postaje tramvaja s karbolno kislino.

Ponarejalca denarja prijeli so v Lubnem (Štajerska). Ptiček je star 26 let, je italijanski vojaški begun, imenuje se Francesco della Rosa ter je doma v Siciliji. Našli so pri njem 18 ponarejenih srebrnih goldinarjev. Klatari se že leto dni po Avstrijskih deželah ter se peča rajše s ponarejanjem avstrijskih srebrnjakov, mesto da bi služil slavno domačo vojsko.

Zblaznel je na Greti neki Matej Germač, 52leten, Goričan. Grozil se je ljudem sè srpom. Treves ga je spravil v bolnico.

V Zagrebu občutili so dne 26. t. m. zopet potres, a je bil veliko slabejši nego poprejšnji in je trajal samo poldrugo sekundo.

Rusi v Ameriki. Rusi, ki so se preselili v Ameriko imajo tam 63 društev z

2000 člani. Sedaj pa so se ta društva združila in bodo izdajala svoje glasilo pod imenom „Amerikanski Vjestnik“

Dva goldinarja in petinsedemdeset novč. stane posoda s tremi kilogrami večkrat odlikovanega, izvrstnega lampon-kega sirupa (Framboa). Odpošilja franko proti poštnem povzetju G. Piccoli, lekar v Ljubljani. — V posodah po 10, 20 in 40 kilogramov po 60 nč. kilo.

Bratje Sokoli!

Oni bratje Sokoli, kateri namerujejo udeležiti se vsoslovanškega sokol. shoda v Ljubljani, javijo naj to odboru najdalje do danes zvečer. Na zdar!

ODBOR
„Tržaškega Sokola“.

Služba krčmarja

„Društveno krčmo“
v Rojanu

odda se pod ugodnimi pogoji.

Zahteva se znanje slovenskega in italijanskega jezika, spretnost in zvedenost v krčmarških poslovih in kavcija 200 gl. Z službo je združena stalna mesečna plača po dogovoru in prosto stanovanje. Dokumentovane prošnje do 1. avgusta na združno predstojništvo. Natančnejši pogoji v zadružni pisarni vsak četrtek od 6—7 ure zvečer.

V Rojanu, dne 1. julija 1893.

PREDSTOJNIŠTVO.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Tožijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“

Petra Muscheka, v ulici Sargente (Via Torrento št. 39) toči izvrstna vina in priložuje jako okusna jedila. Prenočišča neverjetno v ceno. Cl.

Prodajalnica i zaloga jestvin

„Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročivom v ulici Belvedere št. 3., bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dožele. 85 104

B. Modic in Grebenc,

na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebniko, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grabnih spomenikov. Cl.

Martin Krže,

Piazza S. Giovanni, št. 1, trgovina s mnogovrstnim lesenim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Franca Potočnika gostilna

„Andemo do Franz“ v ulici Irene se priporoča slavnemu občinstvu. Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo. Cl.

Anton Počkaj,

na voglu ulice Ghega in Cecilia, toči izvrstno domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštné tiskavnice. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“

Via Gep-pa št. 18 poleg kavarno „Universo“ priporoča se Slovanem v mestu in na deželi. — Tožijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja. — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem Cl. JAKOB KUMAR

Pivarna Lavrenčič

via Rossetti nasproti) lekarno E. Leitenburg) priporočuje svoja izborna isterska vina čistitimi družinam po najnižji ceni 30 kr. liter v stanovanje postavljen; naročila pod 28 litrov se ne sprejmejo. — Častitim gostom se priporoča tudi izvrstno pivo I. vrste po 24 kr. liter in izborna kuhinja ter dobra isterska kapljica.

Gostilna „Štoka“

staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarno „Fabris“, priporoča se Slovanem v mestu in na deželi. Tožijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na deželo. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjnimi pridelki. Cl.

Prodajalnica

jedilnih stvari po jako nizki ceni. Prodaja Jožef Černe Piazza della Caserma št. 1 (uhod Via Ghega). Cl.

E. Šverljuga, brivec v
Stadion št. 1, priporoča se slav. občinstvu za
blagohotno obiskovanje. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St.
Petra
na Notranjskem (Via Campanile v hiši Jakoba
Brunnerja št. 3 (Piazza Pontorosso). Po dvakrat
na dan frišno oprano mleko po 12 kr. liter ne-
dosredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

**Kavarni „Commercio“ in „Te-
desco“** v ulici „Cassermata“, glavni shaja-
lišči tržaških Slovencev vseh stanov.
Na razpolago časopisi v raznih slovanskih jezikih.
Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča
Anton Šorli, kavarnar. Cl.

Železnato vino

pripravlja G. Pic-
coli, lekar v Lju-
bljani.
V temu vinu je
raztopljeno železo
tako, da je more
prebavljati tudi naj-
slabjši želodec, radi
česar je rabijo z naj-
boljšim uspehom
osebe z nezadostno
krvjo, kakor tudi
take, ki so oslabele
vsled bolezni.

Ne more se za-
torej zadostno pri-
poročati materam,
katerim je mnogo do zdravja svoje dece. Bledi,
mršavi otroci, in sploh taki, kateri izgledajo bo-
lehno, so vsled nezadostne svoje krvi vedno bolj
podvrženi otroškim boleznim ter tudi laglje na
istih poginejo ali pa jih zmorejo mnogo težav-
nejše nego zdravi in krepki.

Vsled rabe tega vina okrepi želodec; množi se
tek, prebavljaje je lahko, množi se v našo hrano
tolikanj potrebna kri ter vdobi se sveža barva,
koja znači zdrave — Cena steklenici for. 1.
Večje steklenice f. 1.50. Zunanje naročbe izvr-
šuje se točno proti poštnem povzetju. 12-1

**Išče se
zvest hlapec,**

kojemu se izroči mesnica na Kozini, vsled
tega se želi malo kavcijo.
V službo se sprejme koj, pod prav ugod-
nimi pogoji. Mesnica se odpre najdalje do
15. julija t. l. Ponudbe naj se pošiljajo:

Štefanu Siskoviču,
Materija, (Istra) 3-1

**Kwizdina
protinova tekočina.**

Mnogo let preskušeno, bolesi
ntejujoče sredstvo.
Cena 1/2 stekl. a. v. gld. 1.—
" 1/4 stekl. a. v. 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Paziti je na varstveno znamko in naj se zahteva
izrečno IIIb-5

Kwizdina protinova tekočina
iz okr. lekarne v Korneuburgu pri Dunaju,

Alojzij Suppanz
urar, Corso št. 39. 59-104
Prodaja in popravila ure.

**Gostilna s prenočišči „Alla
Nuova Abbodanza“**

Via Torrente št. 15. (poleg obokov Chiozza
najosrednja lega v Trstu.)
Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi
jedili do 2 ur popolnoci. Izvredna namizna in de-
sertna vina, izborna kuhinja, Dreherjevo pivo po
nizkih cenah. Jamčim za točno in vestno postrežbo
ter se priporočam blagovoljnemu naklonjenosti slav-
nega občinstva. ponižni
104-86 **P. Favero.**

DROGERIJA
na debelo in drobno
G. B. ANGELI
104-99 TRST 12-12
Corso, Piazza della Legna št. 1.
Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek.
Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije
Nemške itd. Velika zaloga finih barv, (in
tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk
za parkete in pode.

MINERALNE VODE
iz najbolj znanih vrelcev kakor tudi romanj-
sko žveplo za žvepljanje tret.

C. kr. izključno privilegovana
škopilnica proti peronospori
inženirja Živica
je najboljša med vsemi škropilnicami
za trte; je priprosta, lahka, trdna,
trpežna, pripravna, neutrudljiva, hitra,
tirja malo tekočine in se rabi za
vsakovrstne trte. Se dobiva pri ne-
katerih trgovcih na deželi. Pošiljamo
po pošti franco, proti povzetju:
popolno škropilnico za gld. 10.—
škropilnico z cevjo brez
brentača 8.50
in prospekte gratis. — Priporočamo
tudi drugo svoje blago in razna dela.
Živic in družb.
v TRSTU, ulica Zonta 5,
inženirski urad, zaloga strojev in
dotičnega blaga, zastop tovarnic,
mehanična delavnica. 31

„SLAVIJA“
VZAJEMNO - ZAVAROVALNA BANKA V PRAGI
zavaruje
človeško življenje
po vseh kombinacijah
mnogo ugodneje, ko vsaka druga zavarovalnica.

Členi banke „Slavija“ imajo brez posebnega priplačila
pravico do dividende, katere je doslej iznašala po 10%, 20%,
25% in jedno leto celo 48%.

Za škodo izplačala je doslej „Slavija“ čez dvajset milijonov
goldinarjev. — Po svojih rezervnih in poroštenih fondih more se meriti z vsako
drugo zavarovalnico. — Kako koristno in potrebno je zavarovanje
življenja, dokazujejo naslednje
primere:

1. Miha Dolničar iz št. Vida nad Ljubljano zavaroval se je dne 15. oktobra 1873. in je
umrl dne 11. avgusta 1874. Uplačal je 30 gld. 60 kr.; dediči njegovi pa so prejeli od banke „Slavija“
1000 goldinarjev.
2. Josip Zanočkar, deželni očeštal v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. aprila 1874. Do svoje
smrti dne 22. februarja 1876 uplačal je 125 gld. 28 kr.; banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim
izplačala 1000 gld.
3. Henrik grof Wurmbrand v Kpnjicah zavaroval se je dne 15. marca 1875 ter je do svoje
smrti dne 13. marca 1877 uplačal 188 gld.; dediči njegovi pa so od banke „Slavija“ prejeli 6000 gld.
4. Anton Ahčin, župnik v Begunjah, zavaroval se je dne 1. avgusta 1870. Po smrti njegovi
dne 17. julija 1881 izplačala je banka „Slavija“ kapital 1000 gld., dasi je bilo vplačane zavarovalnine
le 394 gld. 98 kr.
5. Janez Verbič, načelnik postaje na Raketu, zavaroval se je dne 5. aprila 1878; umrl pa
je dne 25. novembra 1883. V tej dobi uplačal je 174 gld. 96 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala de-
dičem njegovim 1000 gld.
6. Luka Šabec, trgovec in posestnik v St. Petru na Notranjskem, zavaroval se je dne 30.
januarja 1882 za 1900 gld. Do svoje smrti dne 17. junija 1884 uplačal je 215 gld. 52 kr. in banka
„Slavija“ izplačala je rodbini njegovi ves zavarovalni kapital.
7. Dr. Ivan Pitamic, odvetnik v Postoljni, zavaroval se je dne 10. novembra 1882. Do svoje
smrti dne 9. oktobra 1891 uplačal je 3159 gld.; banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala
6000 goldinarjev.
8. Simon Matejčić, župnik v Starem Pazinu, zavaroval se je dne 10. januarja 1892 in je
umrl že dne 25. februarja istega leta. Dasi je uplačal le 7 gld. 49 kr., izplačala je banka „Slavija“
njegovim dedičem 1000 gld.
9. Petar Bogović, župnik v Lenu na otoku Rabu, zavaroval je dne 15. maja 1889 svojim
trem nečakinjam, Milič, Brni in Anđelji Miličevićim, po 100 gld. dote. Na to zavarovanje uplačal
je do svoje smrti dne 28. februarja 1891 168 gld. 88 kr.; banka „Slavija“ pa hode vsakej imenovanih
deklic, ko doživl 18 leto, izplačala 500 gld., tedaj vsem trem 1500 gld.
10. Josip Perko, učitelj v Šmihelu pri Žužemberku, zavaroval je svojemu sinčku Josipu
1000 gld. dote. Do svoje smrti uplačal je 25 gld. 53 kr. kr.; banka „Slavija“ pa hode sinu njegovemu
ko doseže 50. leto svoje starosti, izplačala 1000 gld.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno:
generalni zastop banke „Slavija“ v Ljubljani
v lastni hiši. Gospodske ulice št. 12. 10

Znatno znižane cene.
Stiskalnice za vino, sadje in oljke.
Izviren fabrikat 10-4
najnovejše in izvrstne konstrukcije z neprestano delu-
jočo dvojnato silo. Zajamčena je največja delavnost do
20% večja nego pri katerih si bodi drugih stiskalnicah.
Pri vseh razstavah s prvimi nagradami odliko-
vani
mlini za grozdje, sadje in oljke,
stroji za sušenje sadja, kakor tudi vseh
drugih pridelkov iz rastlinstva, živalstva in rudništva,
stiskalnice za seno, slamo itd. na roko, stroji za
trebljenje koruze, za čiščenje žita. Najnovejše avtomatične
in patentovane „SYPHONIA“ škropilnice.
Izdelujejojeje jedino le tovarnarji:
P. H. MAYFART & C.º
tovarna za gospodarske in vinarske stroje
DUNAJ, II., Taborstrasse št. 76.
Kataloge razpošilja zastopj. — Vsprejema zastopnike.
Opominja se vsakdo, da pazi na ponarejanja.

Jak. Klemenc
TRST

Via S. Antonio št. 1.
priporoča 28
veliko zalogo manufakturnega blaga uprav
prispeloga za letno sezono in sicer:
perkale, sukna iz volne za ženske in
moške; okrasnike, trake, čipke, pod-
stave za ženske in moške obleke, židane
rute, končenino in platenino, nogo-
vice za ženske in moške; maje in konca
in volne za ženske in moške, srajce za
ženske in moške, ovratnike, zapestnice
in zavratnike, srajce za turiste in bi-
cikliste, narokvice za ženske iz šved-
skega konca in židane, kakor tudi blago
nalašč za zastave in traki v narodnih
barvah garantirane kakovosti — vse po
jako nizki ceni.

Pozor!
Usojam si naznaniti p. n. občinstvu, da
sem vnovič odprl v via Nuova št. 27
trgovino
z manufakturnim blagom
(prej Ivan Milič)
ter da v istej prodajam raznovrstno volneno
blago, kakor tudi židane in volnene robce
52-6 **M. Milič.**

Nič več kašlja!
Balzamski petoralski prah
ozdravi vsak kašelj, plučni in bronhijalni katar,
Dobiva se v odlikovani lekarni. 52-104
PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg
Poštne pošiljatve izvršujejo se neutogoma.

Tinct. capsici compos.
(PAIN-EXPELLER)
se prireja v Richterjevi lekarni v Pragi
(v zalogi odlikovane lekarne
Praxmarer v Trstu, P. Grande)
obče poznano bolečino ublažujoče
draganje, dobiva se po večini
lekarn v steklenicah po gld. 1.20,
70 in 40 kr. Pri kupovanju treba
biti previdnim in je vsprejeti le
take steklenice kot pristne, ki so
previdezne z „sidrom“ kot varstveno znamko.
Osrednja razpošiljalnica:
Richter's Apotheke z. Goldenen Löwen,
Prag. 43-14

Vozni listi in tovarni listi v
Ameriko.
Kraljevski belgijski poštni parobrod
„RED STEARN LINIE“ iz Antverpena
direktno v

New York & Philadelfijo
koncesionovana črta, od c. kr. avstrijske
vlade. Na vprašanja odgovarja točno: kon-
cesionovani zastop 50-09
„Red Star Linie“
na Dunaju, IV Weyringergasse 17
ali pri
Josip-u Strasser-u
Stadt-Bureau & commercieles Correspondent
der k. k. Oesterr. Staatsbahnen in
Innsbruck.

Kôtranove sladčice
katere izdeluje lekarničar
PRENDINI v Trstu
Telefon št. 334. 38-52
Velika poraba ki je dandanes v navadi
rabiti kôtranove izdelke prepričala me je,
da sem začel sam izdelovati iz pristnega
kôtranovega izvlečka iz Norvedškega
izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo
iz inozemstva
Te sladčice imajo isto moč kakor kôtra-
nova voda in glavice (Kapsule), lažje se,
proživajo in prebavijo ter se prodajajo po
prav nizki ceni. Da se ogne ponarejanju
na enaj plati vdobljeno ime izdelovatelja
Prendinija in na drugej besedo Catrame.
V Trstu se prodajajo v lekarnici Prendini
v škatljicah po 40 kr., prodajajo se tudi v
vseh večjih lekarnah v drugih deželah.